

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ХОСТЕЛІВ В УКРАЇНІ

I. М. ПОВОРОЗНЮК, кандидат економічних наук, доцент;

I. М. КИРИЛЮК, кандидат економічних наук, доцент

(Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини)

Анотація. Метою статті є розробка заходів щодо вдосконалення роботи українських хостелів на ринку готельних послуг України. Предметом дослідження є економічні стосунки, процеси співпраці економічних суб'єктів на ринку готельних послуг, а також заходи щодо вдосконалення діяльності українських хостелів. **Методика дослідження.** У процесі дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи дослідження, системний підхід до вивчення специфіки розвитку та управління хостелами в умовах конкурентної боротьби за споживача. **Результати.** У роботі сформовано основні завдання щодо вдосконалення діяльності роботи українських хостелів, які сприяють поповненню бюджету країни та регіону. Розроблено принципи конкурентоспроможного ринку хостелів в Україні й визначено сильні та слабкі сторони їх роботи. **Практична значущість результатів дослідження** полягає в розробці теоретико-методичних механізмів і практичних рекомендацій, направлених на вдосконалення роботи українських хостелів на ринку готельних послуг України. Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності роботи хостелів і засобів розміщення приватного сектору державного та регіонального рівнів. Для досягнення позитивних змін на ринку хостелів потрібні спільні дії органів державного управління, які дозволять провести заходи щодо вдосконалення роботи українських хостелів і вивести їх на новий рівень розвитку, забезпечити їх роботу й захистити від впливу негативних факторів, обумовлених слабкими сторонами їх діяльності.

Ключові слова: хостели, індустрія гостинності, готель, готельні послуги, хостел-рух, малі засоби розміщення.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Розвиток готельного господарства у світі швидко розвивається. Однією з головних причин його розвитку є туристи, які подорожують.

Багатівікова еволюція розвитку індустрії гостинності показує, що 40 % потоку туристів бажають зупинитися в малих засобах розміщення. Розвиток малих засобів розміщення, до яких належать хостели, сприяє політичній, економічній і соціальній стабільності, гнучкості економічних структур, а також здійсненню ринкових регуляторів, що позитивно впливають на зростання конкурентних переваг країни, яка приймає туристів. Сучасні кризові явища в економіці призводять до зростання популярності серед подорожувальників бюджетних засобів розміщення – хостелів, але, на жаль, нормативно-законодавча база, статистичний облік, методичне забез-

печення їх діяльності в Україні практично відсутні. Також недостатньо вивчені дослідження, які носять уривчастий характер. Так, відсутній комплекс методичного забезпечення розвитку та ефективного функціонування українських хостелів, а також шляхи підвищення їх конкурентоспроможності як в Україні, так і за кордоном.

Питання розвитку малих засобів розміщення, у тому числі хостелів, повинно займати важливе місце в теорії управління сферою готельних послуг.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В економічній літературі питання функціонування і розвитку засобів розміщення досліджували у своїх роботах відомі вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема, С. Байлик, М. Бойко, Р. Браймер, Л. Гопкало, Н. Кабушкин, Круль, А. Мазаракі, М. Мальська, С. Мельниченко, І. Писаревський, П. Пуцентейло, А. Чудновський, Т. Сокол, Дж. Р. Уокер, С. Шаповал.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є розробка заходів щодо вдосконалення роботи українських хостелів на ринку готельних послуг України.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Малий готельний бізнес являє собою економічну базу для забезпечення соціальних гарантій населення різних країн, сприяє реалізації соціально орієнтованої політики. Водночас рівень розвитку малих засобів розміщення у країні визначається рівнем розвиненості ринкових відносин.

На основі розвитку малих засобів розміщення держава вирішує велику кількість соціальних та економічних завдань: можливість упровадження інновацій, реалізація інноваційного потенціалу; розвиток конкурентного середовища у сфері готельних послуг; швидке реагування на зміни попиту та пропозиції на ринку готельних послуг; формування нових пропозицій у сфері гостинності, заповнення вільних ніш на ринку готельних послуг; зниження безробіття; навчання кадрів; перетворення тіньового готельного бізнесу (здача квартир) в легально оформлені малі засоби розміщення; зниження соціальної напруженості.

В останні роки хостели розвиваються практично у всіх країнах, ставши одним із популярних засобів розміщення для бюджетних мандрівників. Основними відмінностями хостелів від класичних готелів є: продаж не номера, а ліжко-місць; можливість гнучкого ціноутворення, а також наявність у хостелі зон загального користування. Хостели належать до бюджетних засобів розміщення.

Тому для України розвивати ринок хостелів є перспективним напрямом, адже він також дасть можливість розвивати молодіжний та дитячий туризм у регіонах нашої країни.

В Україні із 2003 року функціонує Всеукраїнська молодіжна хостельна асоціація (ВМХА). Вона щорічно проводить перевірку хостелів на предмет відповідності стандартам ІУНФ. Стандарти вимоги для хостелів в Україні розроблені мережею «Молодіжний туризм і хостели України». Відповідно до цих вимог, подібно до стандартів, розроблених Міжнародною асоціацією, хостели поділяють на три категорії: стандарт (Standart), покращений (Superior) та люкс (Luxury) (табл. 1).

Таблиця 1

Категоризація хостелів

Категорія	Вимоги
Стандарт (Standart)	Гарна транспортна розв'язка поблизу хостелу; кімнати розраховані на 4-14 осіб (чоловічі, жіночі, спільні); кухня та умови для самостійного приготування їжі, санітарно-технічні зручності на поверсі; загальна кімната для відпочинку з телевізором та Інтернетом
Покращений (Superior)	Розташовані в пішій доступності до центру міста та крупних рекреаційних центрів; кімнати розраховані на 2-14 осіб; кухня та умови для самостійного приготування їжі, чай, кава для відвідувачів і санітарно-технічні зручності на поверсі; загальна кімната для відпочинку, телевізор, Інтернет, можливі додаткові розваги; пральня
Люкс (Luxury)	Розміщені в центрі міста; мають кімнати на одну та більше осіб; кухня та умови приготування їжі, санітарно-технічні зручності у блоці або номері; загальна кімната для відпочинку, пральня, спортзал

Як зазначають учені, вітчизняна законодавча база має низку невідповідностей. Перша з них виявляється в тому, що хостели зараховують до категорії «готелі та інші засоби розміщення». А це означає, що в хостелі повинно бути як мінімум сім номерів. По-друге, цей засіб розміщення повинен надавати готельні послуги, які не обмежуються прибиранням ліжок та приміщень. Тобто, відповідно до української класифікації, хостел є одним із видів готелів, а це не відповідає міжнародній класифікації засобів розміщення. Хостели пропонують своїм клієнтам набір обмежених послуг і, незважаючи на те, що в багатьох

хостелах є індивідуальні кімнати, зазвичай, вони більше нагадують гуртожитки, ніж готелі [1].

Як зазначає UNWTO, хостели зараховують до інших колективних засобів розміщення, що передбачає надання обмежених готельних послуг, за виключенням щоденної заправки ліжка та прибирання житлових приміщень.

За кордоном розвиток ринку хостелів має велику зацікавленість серед більшості туристів, країни приділяють велику увагу їх функціонуванню.

У Західній Європі (Німеччина, Велика Британія, Франція) велика частина хостелів зо-

середжена у великих містах та орієнтована на молодь і студентський туризм. В Іспанії та Італії хостели рівномірно розташовані по всій країні.

У Німеччині до хостелів висуваються дуже високі вимоги щодо стандартів обслуговування та якості послуг. Так, усі хостели об'єднані в асоціацію ІУНФ, яка контролює якість послуг, що надаються.

Практично всі хостели надають не тільки перелік основних послуг, а й додаткові послуги: екскурсійні програми, організацію анімаційних програм для дітей і дорослих та ін.

Основний цільовий сегмент французьких хостелів – це молодь, яка приїжджає у країну з культурно-пізнавальною метою або з метою занять спортом (французькі Альпи).

У Великій Британії успішно функціонує Асоціація молодіжних хостелів Англії та Уельсу, членами якої є понад 200 хостелів. Викликає зацікавлення той факт, що, крім просування послуг хостелів і бронювання койко-місць, на сайті Асоціації можна знайти інформацію про основні пам'ятки тих регіонів Великої Британії, у яких знаходяться згадані засоби розміщення. Отже, Асоціація просуває не тільки готельні послуги своїх членів, а й країну як туристичний об'єкт.

Більшість міст Італії мають багату історію, пов'язану із творчістю великих художників, музикантів, архітекторів, тому хостели в Італії ефективно функціонують по всій країні.

В Іспанії всі хостели об'єднані в Національну іспанську асоціацію хостелів (REAJ). Кількість членів Асоціації понад 250 хостелів. Відмінною рисою хостелів в Іспанії є наявність багатомісних хостелів на 300-400 ліжок, які користуються великим попитом у мандрівників.

Модний тренд у готельному бізнесі на відкриття бутік-готелів знайшов відображення та ринку хостелів. У Європі стали з'являтися бутік-хостели, що мають дизайнерський інтер'єр, швидкий безкоштовний Wi-Fi, номери із власними ванними кімнатами, програми розваг.

Так, хостели перетворилися з бюджетних коштів розміщення в місця тимчасового проживання з унікальним інтер'єром у центрі міста й зі збереженням атмосфери.

Новою тенденцією в зарубіжних хостелах стало створення кафе або барів на території засобів розміщення, відкритих не тільки для гостей, але й інших відвідувачів. Це дозволяє хостелам розширити перелік пропонованих послуг за рахунок приготування їжі та напоїв.

На думку молодого підприємця мережі Bear Hostels/Privet Hostels, у найближчій перспек-

тиві хостели будуть більш вузькоспеціалізованими для цільового споживчого сегмента, універсальні готельні послуги, які надаються хостелами, зміняться персоналізованими послугами. На ринку розвиватиметься клієнтоорієнтований сервіс та розширення спектра додаткових послуг [8].

Досліджуючи розвиток хостелів у світі, можна стверджувати, що хостели – це один із найбільш затребуваних засобів тимчасового розміщення серед молоді в Європі та у всьому світі.

Уряд європейських країн за допомогою створення бюджетних засобів розміщення передбачає зменшити безробіття, подолати зниження життєвого рівня населення.

Європейська державна політика підтримки розвитку хостелів вирішує не тільки соціально-економічні завдання, а й соціокультурні (пропаганда культури й національних особливостей країн та регіонів, їх туристично-рекреаційний потенціал), що є особливо важливим в умовах створення загальноєвропейського культурного простору на території ЄС.

Для України розвиток ринку хостелів як сектору сфери готельних послуг створить умови для реалізації інших внутрішньогалузевих та соціальних факторів. Це можна обґрунтувати трьома аспектами:

– висока економічна ефективність хостелів (організація управління хостелами й технологічний процес обслуговування гостя дає низьку собівартість послуг, отже, ці послуги мають високу конкурентоспроможність у порівнянні з більш витратними й дорогими послугами класичних готелів);

– організація діяльності хостелів дозволяє пропонувати споживачеві конкурентоспроможні ціни;

– хостели задовольняють попит на розміщення широких верств населення молоді та середнього класу, що забезпечує їм високий рівень завантаженості.

Тому, мета створення конкурентоспроможного ринку хостелів в Україні повинна ґрунтуватися на таких принципах:

– координація діяльності учасників ринку хостелів на основі узгодженої політики ціноутворення, маркетингової діяльності, дотримання стандартів якості обслуговування;

– хостели повинні бути частинкою містобудівного, культурного вигляду міст/регіонів та знаходитися близько до зон підвищеного туристичного попиту;

– організація управління хостелами повинна здійснюватися на основі використання сучас-

них методів і технологій управління засобом розміщення.

Для досягнення цієї мети необхідним є: побудова відповідної державної підтримки, що сприятиме поповненню бюджету країни/місцевого бюджету, шляхом відкриття нових вакансій; визначення перспективних напрямів розвитку хостел-руху на національному та регіональному рівнях з урахуванням їх специфіки; створення умов для ефективної роботи хостелів на основі розробки нормативно-правового, фінансового, організаційного, інформаційного забезпечення на всіх рівнях; сертифікація хостелів для підвищення якості послуг відповідно до міжнародних стандартів обслуговування.

Під час розробки заходів із розвитку ринку хостелів не слід забувати і про пошук балансу між інтересами хостельєрів та місцевих жителів.

Ефективна робота приватного сектору повинна бути постійно спрямована на економічний розвиток міста/регіону й передбачати основні завдання:

1. Підвищення якості наданого обслуговування та розширення спектра додаткових послуг з урахуванням вимог і побажань цільового споживчого сегмента хостелів.

2. Дотримання стандартів якості обслуговування.

3. Забезпечення безпеки проживання своїм клієнтам.

4. Організація гнучкої цінової політики з метою розвитку туризму в несезонний період на основі пропозиції споживачам бонусів, дисконтів, додаткових послуг.

5. Формування умов для професійного розвитку працівників хостелів.

6. Співпраця з організаціями, спілками, об'єднаннями, що представляють хостел-рухи на національному та міжнародному рівнях.

7. Обмін досвідом та передовими методами й технологіями роботи на ринку хостелів.

8. Ведення сурової фінансової і статистичної звітності з метою подальшого планування діяльності та визначення перспектив розвитку. Якщо взяти м. Київ, то у 2019 р. близько 230 хостелів працювали нелегально [3].

За підрахунками Асоціації, близько 70 % хостелів в Україні працюють у тіні й не сплачують податки. Упорядкувати ситуацію допомогла б не тільки легалізація, але і справедливе оподаткування. В Асоціації хостелів Києва вважають неприйнятним, що і хостели, і 5-зіркові готелі сплачують однаковий податок [9].

Для досягнення позитивних змін на ринку

хостелів потрібні спільні дії органів державного управління. Спільні дії дозволять провести заходи щодо вдосконалення роботи українських хостелів і вивести їх на новий рівень розвитку, забезпечивши їх роботу та захист від впливу негативних факторів, обумовлених слабкими сторонами їх діяльності.

Також не слід забувати і про основні проблеми готельєрів, які полягають у підборі персоналу, якості обслуговування та реклами [10].

Щодо реклами, то необхідно створити та провести спільні заходи із сусіднім кафе чи рестораном, екскурсійним бюро, туристичним агентством чи транспортною компанією. Це зможе зацікавити нових клієнтів, а отже, збільшить кількість споживачів [5].

Проаналізувавши проблеми й переваги розвитку хостелів, необхідно розробити комплекс заходів з удосконалення їхньої роботи як для державного, регіонального, так і для приватного сектору.

Основні заходи для спільної роботи державного та приватного секторів повинні базуватися на: пошуку ефективних форм співпраці з метою подальшого розвитку; спільній розробці напрямів щодо негативних чинників розвитку туризму в місті чи регіоні; раціональному використанні культурних, історичних, природних ресурсів; просуванні туристично-рекреаційних та культурно-історичних ресурсів України з метою збільшення внутрішнього та в'їзного туристичного потоку.

Щодо заходів з удосконалення роботи хостелів на державному та регіональних рівнях, то тут необхідно, насамперед, підняти значущість популярності хостелів як бюджетного засобу розміщення. Слід сформулювати нормативно-правове регулювання діяльності хостелів з урахуванням: інтересів приватного сектору населення та споживачів; сертифікації послуг готелів і координації їх розвитку; організації рекламної та інформаційної роботи.

Головними заходами щодо вдосконалення роботи хостелів є: організація безпечного відпочинку для українських та іноземних громадян; надання цільової допомоги у відкритті хостелів в окремих регіонах країни; забезпечення сприятливих умов для залучення приватних інвестицій у розвиток хостелів; підготовка та перепідготовка кадрів для роботи в готельній сфері.

Заходи для вдосконалення діяльності хостелів для приватного сектору повинні базуватися на:

- виході на ринок нових унікальних продуктів та послуг;
- удосконаленні методів та способів ведення

бізнесу в хостелах на основі вивчення передового досвіду ведення бізнесу між учасниками ринку хостелів;

– застосуванні сучасних технологій обслуговування в хостелах, а також методів залучення і заохочення постійних клієнтів.

Зрозуміло, що хостели, будучи бюджетними засобами розміщення, не можуть дозволити собі багато досягнути в науково-технічному прогресі, тому що це призведе до підвищення вартості готельних послуг. Але для залучення постояльців в українські хостели необхідним є:

– гнучкі тарифи залежно від сезону;
– розширення спектра додаткових послуг і підтримка постійного зв'язку із клієнтом; формування мережі хостелів;

– постійна робота з підвищення кваліфікації співробітників, із розвитку програм мотивації та залученості персоналу в роботу хостелів;

– створення асоціації хостелів, яка реально працюватиме та представлятиме на всіх рівнях інтереси її членів. Також доцільно, щоб асоціація/союз/об'єднання з розвитку хостел-руху розробила та впровадила систему членських карт, аналогічних карт Міжнародної федерації молодіжних хостелів, а також надала можливість українським хостелам увійти в цю федерацію, яка відкриє їм нові можливості із залучення іноземних подорожувальників.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. Розробка заходів з удосконалення роботи українських хостелів на ринку готельних послуг України полягає у формуванні конкурентоспроможних, якісних послуг, діяльність яких спрямована на формування ділової й туристичної привабливості нашої країни для задоволення попиту українських та іноземних туристів.

У роботі сформовані основні завдання щодо вдосконалення діяльності українських хостелів, які базуються на побудові підтримки розвитку хостелів, що сприяють поповненню бюджету країни та приносять дохід місцевому регіону, шляхом відкриття вакансій: визначення перспективних напрямів розвитку хостел-руху на національному та регіональному рівнях з урахуванням їхньої специфіки; створення умов для ефективної роботи хостелів на основі розробки нормативно-правового, фінансового, організаційного та інформаційного забезпечення на всіх рівнях управління; формування маркетингових програм щодо просування послуг хостелів; сертифікація хостелів.

Також запропоновані заходи з удосконалення роботи хостелів для державного та приватного сектору готельного бізнесу.

Подальші дослідження вимагають обґрунтування створення асоціації/союзу/об'єднання з розвитку хостел-руху в Україні, яка реально працює.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Байлик С. І. Організація готельного господарства : підручник / С. І. Байлик, І. М. Писаревський. – Харків : ХНУМГ імені О. М. Бекетова, – 2015. – 329 с.
2. Браймер Р. А. Основы управления в индустрии гостеприимства : учебник / Р. А. Браймер. – Москва : Аспект Пресс, 1995. – 382с.
3. Близько 230 київських хостелів працюють нелегально [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.finance.ua/ua/news/-/456268/blyzko-230-kyuivskykh-hosteliv-pratsyuut-nelegalno> (дата звернення: 19.10. 2019). – Назва з екрана.
4. Давиденко І. В. Можливості розвитку хостелів в Україні [Електронний ресурс] / І. В. Давиденко, І. М. Єгупова, Л. В. Бортник // Матеріали міжнародної наук.-практ. конф. «Актуальні проблеми розвитку економіки в контексті глобальних викликів» (19–20 вересня 2013 р.), присвяченої 45-річчю факультету міжнародної економіки. – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1836/1> (дата звернення: 02.11.2019). – Назва з екрана.
5. 9 способів у величчя бронювання хостела [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.mambara.com/RU/news/2019/344_9-sposobov-uvelichitj-bronirovaniya-hostela.htm (дата звернення: 25.11.2019). – Назва з екрана.
6. Кабушкин Н. И. Менеджмент гостиниц и ресторанов : учеб. пособие / Н. И. Кабушкин, Г. А. Бондаренко. – Минск : «Новое знание», 2001. – 216 с.
7. HoReCa : навч. посіб. : у 3 т. Т. 1. Готелі / [А. А. Мазаракі, С. Л. Шаповал, С.В.Мельниченко та ін.]; заред. А.А.Мазаракі. – 2-ге вид., виправл. і допов. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. – 412 с.
8. Мишин Д. Bear Hostels & Privet Hostels: о причинах популярности хостелов и трендах гостиничного бизнеса [Електронний ресурс] / Д. Мишин. – Режим доступу: <http://hotelier>.

- pro/hostels/item/73-mishin (дата звернення : 20.10.2019). – Назва з екрана.
9. Труднощі легалізації: чому в Україні страждають «білі» хостели [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.segodnya.ua/ua/economics/business/trudnosti-legalizacii-pochemu-stradayut-belye-hostely-1277930.html> (дата звернення: 25.11.2019). – Назва з екрана.
 10. Хостелы и мини-отели приобретают все большую популярность [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rg.ru/2018/12/18/reg-cfo/pochemu-hostely-i-mini-oteli-nabiraiut-populiarnost.html> (дата звернення: 20.10.2019). – Назва з екрана.
 11. Уокер Дж. Р. Введение в гостеприимство. Introduction to Hospitality : учеб. пособие / Дж. Р. Уокер. – 4-е изд. – Москва : ЮНИТИ-ДАНА, 2015. – 736 с.
- REFERENCES**
1. Bailyk, S. I. & Pysarevskiy, I. M. (2015). Orhanizatsiia hotelnoho hospodarstva [Organization of hotel management]. Kharkiv : KhNUMH imeni O. M. Beketova [in Ukrainian].
 2. Brajmer, R. A. (1995). Osnovy upravleniya v industrii gostepriimstva [Management considerations in the hospitality industry]. Moskva : Aspekt Press [in Russian].
 3. Blyzko 230 kyivskykh khosteliv pratsiuiut nelegalno [About 230 Kiev hostels operate illegally]. Retrieved from <https://news.finance.ua/ua/news/-/456268/blyzko-230-kyivskykh-hosteliv-pratsyuyut-nelegalno> (accessed 19 October 2019) [in Ukrainian].
 4. Davydenko, I. V., Yehupova, I. M. & Bortnyk, L. V. (2013). Mozhlyvosti rozvytku khosteliv v Ukraini [Mozhlyvosti rozvytku khosteliv in Ukraine] Materialy mizhnarodnoi nauk.-prakt. konf., prysviachenoj 45-richchiu fakultetu mizhnarodnoi ekonomiky “Aktualni problemy rozvytku ekonomiky v konteksti hlobalnykh vyklykiv” (19-20 veresnia 2013 r.). Retrieved from <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1836/1/%D0%9C%D0.pdf> (accessed 02 November 2019) [in Ukrainian].
 5. 9 sposobov uvelichit' bronirovaniya hostela [9 ways to increase your hostel reservation]. Retrieved from https://www.mambara.com/RU/news/2019/344_9-sposobov-uvelichitj-bronirovaniya-hostela.htm (accessed 25 November 2019) [in Russian].
 6. Kabushkin, N. I. & Bondarenko, G. A. (2001)/ Menedzhment gostinic i restoranov [Management of hotels and restaurants]. Minsk : Novoe znanie [in Belarus].
 7. Mazaraki, A. A. (Eds.). (2017). HORECA [HORECA] Kyiv : Kyiv. nats. torh.-ekon. un-t T 1. Hoteli [in Ukrainian].
 8. Mishin, D. Bear Hostels & Privet Hostels: o prychnakh populiarnosti khostelov y trendakh hostynchnoho byznesa [Bear Hostels & Privet Hostels: about the reasons for the popularity of hostels and trends in the hotel business] Retrieved from : <http://hotelier.pro/hostels/item/73-mishin> (accessed 20 October 2019) [in Russian].
 9. Trudnoshchi lehalizatsii: chomu v Ukraini strazhdaiut “bili” khostely [Legalization difficulties: why white hostels suffer in Ukraine]. Retrieved from: <https://www.segodnya.ua/ua/economics/business/trudnosti-legalizacii-pochemu-stradayut-belye-hostely-1277930.html> (accessed 25 November 2019) [in Ukrainian].
 10. Hostely i mini-oteli priobretajut vse bol'shuju populjarnost' [Hostels and mini-hotels are gaining popularity] Retrieved from : <https://rg.ru/2018/12/18/reg-cfo/pochemu-hostely-i-mini-oteli-nabiraiut-populiarnost.html> (accessed 20 October 2019) [in Russian].
 11. Uoker, Dzh. R. (2015) Vvedenie v gostepriimstvo. Introduction to Hospitality [Introduction to Hospitality] 4-e izd. Moskva : JuNITI-DANA [in Russian].

И. Н. Поворознюк, кандидат экономических наук, доцент; **И. Н. Кирилюк**, кандидат экономических наук, доцент (Уманский государственный педагогический университет имени Павла Тычины). **Перспективы развития рынка хостелов в Украине.**

Аннотация. Целью статьи является разработка мероприятий по усовершенствованию работы украинских хостелов на рынке гостиничных услуг Украины. Предметом исследования являются экономические отношения, процессы сотрудничества экономических субъектов на рынке гостиничных услуг, а также мероприятия по совершенствованию деятельности

украинских хостелов. **Методика исследования.** В процессе исследования использованы общенаучные и специальные методы исследования, системный подход к изучению специфики развития и управления хостелами в условиях конкурентной борьбы за потребителя. **Результаты.** В работе сформулированы основные задания относительно совершенствования деятельности работы украинских хостелов, которые способствуют пополнению бюджета страны и региона. Разработанные принципы конкурентоспособного рынка хостелов в Украине и определены сильные и слабые стороны их работы. **Практическая значимость результатов исследования** заключается в разработке теоретико-методических механизмов и практических рекомендаций, направленных на усовершенствование работы украинских хостелов на рынке гостиничных услуг Украины. Предложены мероприятия по повышению эффективности работы хостелов и средств размещения частного сектора государственного и регионального уровней. Для достижения позитивных изменений на рынке хостелов нужны общие действия органов государственного управления, которые позволят провести мероприятия по совершенствованию работы украинских хостелов и вывести их на новый уровень развития, обеспечить их работу и защитить от влияния негативных факторов, обусловленных слабыми сторонами их деятельности.

Ключевые слова: хостел, индустрия гостеприимства, гостиница, гостиничные услуги, хостел-движение, малые средства размещения.

I. Povorozniuk, Cand. Econ. Sci., Docent; **I. Kyryliuk**, Cand. Econ. Sci., Docent (Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University). **The prospect of development of the hostel market in Ukraine.**

Annotation. **The purpose** of the article is to develop measures to improve the performance of Ukrainian hostels in the hotel services market of Ukraine. The subject of study. Economic relations, processes of cooperation of economic entities in the hotel services market, as well as measures to improve the activity of Ukrainian hostels. **Methodology of research.** The research process uses general scientific (deduction, induction, analysis, synthesis), and special research methods (organizational and functional analysis, comparative analysis) and a systematic approach to the study of the specifics of development and management of hostels in the context of competition for the consumer. **Findings.** The tendencies of development of the market of hostels abroad are revealed and the main problems of development of the Ukrainian hostels are identified. The formed main tasks of improving the activity of Ukrainian hostels, which contribute to the replenishment of the budget of the country and the region, are formed in the work. The principles of a competitive hostel market in Ukraine have been developed and the strengths and weaknesses of their work have been identified. It is proved that further development of the hostel market is impossible without the use of modern technologies for attracting clients, which should include: availability of flexible tariffs depending on the season; expanding the range of additional services; forming long-term relationships between the hostel and its guests; creation of consumer loyalty programs. **Practical value.** results in the development of theoretical and methodological mechanisms and practical recommendations aimed at improving the work of Ukrainian hostels in the hotel services market of Ukraine. The main problems of the development of the hostel market in Ukraine have been identified: the lack of full control and regulation of the activity of the hostels by the state and municipal bodies; lack of real work of associations for the development of hostel traffic; the absence of quality standards for hostels. Measures to improve the efficiency of hostels and private sector accommodation facilities at national and regional levels have been proposed. In order to achieve positive changes in the hostel market, joint actions of public authorities are needed, which will allow to undertake measures to improve the work of Ukrainian hostels and bring them to a new level of development, secure their work and protect them from the influence of negative factors caused by the weaknesses of their activities.

Keywords: hostel, hospitality industry, hotel, hotel services, hostel traffic, small accommodation facilities.

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

DOI: <http://doi.org/10.37734/2409-6873-2019-4-15>

УДК 378

ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

В. М. ГАВВА, кандидат економічних наук, професор;
М. А. ГОЛОВАНОВА, кандидат технічних наук, доцент
(Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»)

Анотація. *Мета статті* полягає в зазначенні проблем підготовки фахівців у закладах вищої освіти України та розробленні напрямів їх вирішення. *Статтю* присвячено дослідженню проблем, які виникли в Україні під час підготовки здобувачів вищої освіти, та виявленню факторів, які впливають на освітній простір. Розглянуто учасників і процеси вищої освіти, їх взаємодію та вплив на розвиток суспільства загалом, запропоновано окремі шляхи та інструменти щодо забезпечення і підвищення якості вищої освіти. **Методика дослідження.** *Вирішення поставлених у статті завдань* здійснено за допомогою таких загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: аналізу та синтезу, спостереження, систематизації та узагальнення, діалектичного та дидактичного підходів. **Результати.** Проаналізовано та зазначено напрями підвищення якості підготовки фахівців у закладах вищої освіти України. **Практична значущість результатів дослідження.** У статті обґрунтовано, що впровадження запропонованих заходів сприятиме покращенню освітнього простору, інтеграції в європейський освітній простір. Основні наукові положення статті можна використовувати у практиці розбудови освітньої діяльності.

Ключові слова: вища освіта, заклад вищої освіти, компетентності, освітня діяльність, дисципліна, викладач, здобувач вищої освіти, фахівець.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Україна втрачає свій інноваційний потенціал, і, на жаль, процес цей прогресує. Ще трапляються окремі успіхи, але, зазвичай, вони є наслідком творчого напрацювання з минулих часів. Обдарована молодь шукає притулку в інших країнах, у ЗВО працюють старі за віком викладачі, а перспективні випускники не бажають працювати викладачами за

оплату на рівні прожиткового мінімуму. Середня освіта стає все «середнішою», бо вчитель або викладач університету сьогодні вже не є в Україні поважною людиною, судячи з рівня оплати його праці. ЗВО змушені розпочинати навчальний процес із ліквідації недоліків шкільної підготовки. Усе це призводить до того, що сьогодні в університетах є брак якості викладання, наукових досліджень і навколишнього середовища для студентів. Тому питання поліпшення якості